

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail:
C.N.C.D.@C.N.C.D..org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 119
din 07.07.2010**

Dosar nr.: 36/2010

Petiția nr.: 889 din 03.03.2010

Petent: D D

Reclamat: Pireus Bank România S.A.

Obiect: Refuz acordare servicii bancare. Dizabilitate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. D D , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Pireus Bank România S.A. – Sucursala Nerva Traian, cu sediul în str.Nerva Traian, nr. 23-25, sector 3, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Sesizarea petentei, astfel cum este formulată, vizează refuzul acordării unor servicii bancare datorită handicapului.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 889 din 03.02.2010 petenta arata că este persoană cu handicap (nevăzător), a depus dosarul pentru un credit bancar și a fost anunțată telefonic după 2 zile că dosarul i-a fost respind datorită handicapului.

IV. Procedura de citare

4.1. Prin rezoluția nr. 3 din 08.02.2010, s-a dispus efectuarea de investigații de către C.N.C.D. la sediul băncii. În data de 19.02.2010 s-a desfășurat investigația în speță iar raportul de investigație a fost depus la dosar. De asemenea, prin adresele nr. 1013 din 09.02.2010 și nr. 1014 din 09.02.2010 s-a solicitat punctul de vedere al Băncii Piraeus Bank România S.A. și Agenției Nerva Traian.

4.2. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.3. Prin adresa înregistrată cu nr. 2041 din 15.03.2010 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 2040 din 15.03.2010 a fost citată Banca Piraeus Bank România, prin reprezentant, iar prin adresa nr.2039 din 15.03.2010 a fost citată Sucursala Nerva Traian a băncii, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 27.04.2010. La termen s-a prezentat partea reclamată care a susținut punctul de vedere transmis la dosar.

4.4. În perioada 28 noiembrie 2009 – 22 aprilie 2010, Colegiul CNCD s-a aflat în imposibilitate de a organiza deliberări. Urmare încetării succesive a mandatelor a 6 membrii în Colegiul CNCD, s-a declanșat procedura de numire de către Parlamentul României, potrivit art. 22 alin. 2 și art. 24 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 27/20.04.2010 publicată în Monitorul Oficial nr. 265 din 22.04.2010 au fost numiți noii membri ai Colegiului CNCD. Dosarul nr.391/2009 conexas cu Dosarul nr. 365/2009 a fost soluționat în data de 07.07.2010.

V. Susținerile părților

Susținerile petentei

5.1.1. Petenta susține că este persoană cu handicap (nevăzător) și în luna septembrie 2009 a depus dosarul pentru un credit bancar la Agenția Nerva Traian a Bancii Piraeus Bank. În primă fază dosarul a fost acceptat dar, la un interval de 2 zile a fost contactată telefonic de un angajat al băncii care i-a comunicat că dosarul a fost respins datorită handicapului.

5.1.2. Petenta mai susține că a solicitat ca motivul refuzului acordării creditului să-l fie transmis în scris însă l s-a spus că nu se face un răspuns scris în acest sens.

5.1.3. Petenta dorește să se reanalizeze dosarul de către bancă.

Sușinerile părții reclamate

Sușinerile Băncii Piraeus Bank România

5.2.1. reclamata susține că în data de 06.10.2009, petenta a solicitat, prin cererea nr. 44510/06.10.2009, de la sucursala Nerva Traian, un credit pentru investiții imobiliare în cuantum de 25 000 Eur prin intermediul programului "Prima Casă". În cuprinsul cererii, la secțiunea tip locuință, petenta a declarat, printre altele, că deține în proprietate o locuință fără ipotecă 2/3 camere.

5.2.2. Având în vedere cele de mai sus, precum și prevederile art. 1 din OUG nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului Prima casă "beneficiarii programului sunt persoane fizice care la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență nu au deținut și nu dețin, individual sau în comun, împreună cu soții lor sau cu alte persoane, în proprietate o locuință, indiferent de modul de dobândire, cu excepția cotelor- părți din locuințele dobândite prin moștenire și nici nu a achiziționat după această dată o locuință, indiferent de modul de dobândire".

5.2.3. reclamata susține că a respins cererea petentei deoarece nu îndeplinea condițiile de eligibilitate prevăzute de OUG nr. 60 /20009.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.2. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor

constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

6.3. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că petenta, persoană cu handicap accentuat (nevăzător), în luna septembrie 2009 a depus dosar pentru un împrumut bancar la partea reclamată. În prima fază dosarul a fost acceptat după care, la un interval de 2 zile, a fost contactată telefonic și i s-a precizat că dosarul a fost respins din cauza handicapului. A solicitat un răspuns scris în acest sens dar i s-a comunicat că nu se redactează un răspuns scris de către bancă.

6.4. Partea reclamată arată că în data de 06.10.2009 petenta a adresat cererea înregistrată cu nr. 44510 prin care a solicitat credit pentru investiții imobiliare în cuantum de 25.000 Euro, prin intermediul programului "Prima Casă". În cuprinsul cererii, la secțiunea "tip locuință", petenta a declarat, printre altele, că deține în proprietate o locuință fără ipotecă 2/3 camere. Având în vedere prevederile art. 1 din OUG nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului "Prima casă", banca a respins cererea formulată de petentă deoarece nu îndeplinea condițiile de eligibilitate prevăzute de OUG nr. 60/2009 în speță, să nu fi deținut sau să nu dețină, individual sau în comun, împreună cu soții lor ori cu alte persoane, în proprietate o locuință, indiferent de modul în care a fost dobândită, cu excepția cotelor-parți din locuințe dobândite prin moștenire și nici nu să nu fi achiziționat după această dată o locuință, indiferent de modul de dobândire. În acest sens, la dosar s-au depus formularele completate de petenta prin cererea înregistrată la bancă.

6.5. Colegiul reține că la dosar părțile au depus înscrisuri, cererea de solicitare credit și actele însoțitoare, declarație semnată de anajată băncii care a comunicat petentei respingerea dosarului, precum și declarația dată de petentă în fața notarului, din data de 22.02.2010, că nu a deținut și nu deține în proprietate o locuință. De asemenea, la dosar s-a depus raportul de investigație efectuat de CNCD.

6.6. Pe fond, relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la una dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă

posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit elementul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

6.7. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâțul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.) .

6.9. Din analiza înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul reține că partea reclamată argumentează respingerea cererii de neîndeplinirea unei condiții prevăzute de actul normativ ce reglementează programul guvernamental "Prima casă", în speță precizarea în cererea de credit, de către petentă, a faptului că deține în proprietate o locuință fără ipotecă. Actul normativ prevede ca o condiție de eligibilitate nedeținerea unei locuințe în proprietate în vederea obținerii unui credit în cadrul programului "Prima casă". Petenta contestă acest fapt (completarea cererii cu mențiunea în cauză) și depune în acest sens o declarație autenticată la notar, prin care arată că nu a deținut și nu deține în proprietate o locuință. De asemenea, susține că angajata băncii a informat-o atât telefonic cât și personal că cererea sa a fost respinsă din cauza handicapului. Această susținere este respinsă de angajata băncii care a depus la dosar o declarație prin care arată că nu a precizat acest lucru. Pe de altă parte, petenta arată că în măsura în care s-a completat greșit formularul de credit, funcționara băncii ar fi trebuit să o informeze.

6.10. Luând act de susținerile contradictorii ale părților, sub aspectul prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată, în prezenta speță, Colegiul este de opinie că nu pot fi reținute probe de natura a indica prezumții de săvârșire a unor fapte de discriminare pe baza criteriului de dizabilitate. O atare

prezumție ar fi trebuit să permită cel puțin a se presupune existența unei legături de cauzalitate directă sau indirectă între refuzul acordării serviciilor bancare și criteriul invocat (dizabilitate). Or, din probele aflate la dosar incidente obiectului petiției, rezultă prezumții ce sunt în legătură cu aspecte ce vizează modul de completare al cererii de credit (contestat de petentă) și neîndeplinirea unor cerințe prevăzute de actele normative aplicabile în speță. Or, deși susținerile contradictorii ale părților se plasează în legătură cu situația particulară a petentei (neîndeplinirea unei condiții de eligibilitate v. îndeplinirea condițiilor de eligibilitate) acestea nu se intersectează, suprapun ori interferează cu dizabilitatea, excluzându-se un asemenea raport de cauzalitate. Pe de o parte, formularul de credit nr. 44510 din 06.10.2009 conține motivul respingerii: "solicitantul a declarat că deține o proprietate fără ipotecă". Petenta contestă acest fapt, susținând pe de o parte că nu a completat rubrica respectivă iar pe de altă parte, depune declarația autenticată de notar, datând din 22.02.2010, ulterior depunerii cererii de credit. Aceste susțineri se plasează în afara incidenței unui criteriu interzis prevăzut de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. În privința faptelor sesizate nu pot fi reținute mijloace de probă care să determine incidența prevederilor art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;

2. Clasarea dosarului;

3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

4. O copie a hotărârii se va transmite părților: D _____ D _____, cu domiciliul în _____; Pireus Bank România S.A. – Sucursala Nerva Traian, cu sediul în str.Nerva Traian, nr. 23-25, sector 3, București

5. O copie a hotărârii se va transmite și Pireus Bank România S.A., cu sediul în bd. Carol I, nr.34-36, sector 2, București

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

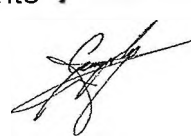
Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

GERGELY Dezideriu – Membru

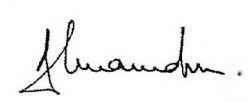
HALLER Istvan – Membru

NIȚĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

Data redactării 30.07.2010

Hotărâre Redactată. G.D., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

